

Parter

Arbetsgivarsidan: Arbetsgivarverket

Arbetstagarsidan: OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlingsområdet sammantagna
Saco-S
Facket för Service och Kommunikation (SEKO)

Avtal om tidsbegränsad anställning som postdoktor**1 §**

Avtalet gäller arbetstagare som anställs som postdoktor och som i huvudsak ska bedriva forskning. Även undervisning kan ingå i arbetsuppgifterna, dock till högst en femtedel av arbetstiden.

En förutsättning för tillämpning av detta avtal är att arbetstagaren inte tidigare varit anställd som postdoktor med stöd av detta avtal under mer än ett år inom samma eller närliggande ämnesområde vid samma lärosäte/myndighet.

2 §

Utöver vad som följer av bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd får en postdoktor anställas tills vidare dock längst två år. Anställningen får förlängas om det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses ledighet på grund av sjukdom, föräldraledighet, klinisk tjänstgöring, förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer eller andra liknande omständigheter.

3 §

Detta avtal gäller från och med 2008-09-01 och tills vidare. Uppsägningstiden är sex månader. Om detta avtal upphör att gälla p.g.a. uppsägning ska dock en sådan tidsbegränsad anställning som påbörjats under detta avtals giltighetstid fortsätta att gälla.

Stockholm den 4 september 2008

Arbetsgivarverket

OFR:s förbundsområden inom det
statliga förhandlingsområdet
sammantagna

Nils Henrik Schager

Peter Steiner

Saco-S

Facket för Service och
Kommunikation (SEKO)

Björn Birath

Helen Thornberg

Anställningsstopp och kompetensutveckling av adjunkter

Närvarande

Jan-Erik Ögren
Åsa Bergenheim
Ulf Edlund
Anna Tjernberg
Joakim Bergstedt
John Dahlström
Pernilla Lindén

Universitetsdirektör
Prorektor
Prorektor
Sekreterare
Student
Student
Student

Föredragande

Johnny Karlsson

Ärendebeskrivning

Vid Umeå universitet finns idag 559 adjunkter, varav 299 kvinnor och 260 män. 40 har tidsbegränsade förordnanden och 52 är vikarier.

Ett kvalitetsmått på ett universitet är andelen disputerade lärare. 18 har avlagt doktorsexamen och 20 licentiatexamen i adjunktgruppen. Totalt är det således knappt 7 % som har licentiatexamen eller högre (uppgifterna är hämtade ur Primula under oktober och november 2006). Andelen forskarutbildade bland lärarna totalt uppgår idag till 64 %. Variationen mellan fakulteterna är dock stor. Humanistisk fakultet har 80 % forskarutbildade lärare, teknisk/naturvetenskaplig fakultet 73 %, medicinsk fakultet 68 %, samhällsvetenskaplig fakultet 58 % och fakulteten för lärarutbildning 31 %.

Adjunkternas relativa storlek i förhållande till gruppen professorer, lektorer och forskarassistenter har successivt minskat från 65 % till 56 % mellan åren 2001 och 2006 (november).

Ett av projekten (Projekt 11) i universitetets handlingsprogram 2007-2009 syftar till att öka andelen disputerade bland lärarna. Projektet har just påbörjats (nov 2006) och löper under hela den period handlingsplanen täcker. Projektet har en budget på totalt 18 miljoner. De åtgärder som vidtas kan variera men kan till exempel omfatta såväl individuell kompetenshöjning som kompetensväxling enligt projektbeskrivningen.

Beslut/Åtgärd

I syfte att öka andelen disputerade lärare ska såväl fakultetsledning som institutionsledning identifiera hur detta kan realiseras på bästa sätt. Det handlar om att uppmana de individer för vilka befordran till lektor kan vara aktuellt samt att identifiera forskarutbildningsaktiva adjunkter som behöver bättre möjligheter att fullfölja sin doktorsexamen. Inom ramarna för Projekt 11 ska respektive fakultetsledning tillsammans med institutionsledningarna specificera hur man vill agera för att öka andelen disputerade under perioden. Detta arbete pågår och överenskommelse har träffats om att ett första förslag ska lämnas till Nils Eriksson, PBK, senast 2006-12-22.

Vidare ska anställningsstopp till adjunktansättningar gälla från och med dagens datum. Undantag från anställningsstoppet ska noggrant prövas och beslutas av dekanus i samråd med personalchefen.

Justeras

Göran Sandberg

Expedieras till:

Dekaner

Fackliga organisationerna vid Umeå universitet

Kanslichefer

Nils Eriksson

RIKTLINJER FÖR BEDÖMNING AV PEDAGOGISK SKICKLIGHET

En universitetslärares arbete inrymmer flera uppgifter av pedagogisk karaktär, exempelvis undervisning (inklusive planering, genomförande, examination och utvärdering), handledning, pedagogiskt utvecklingsarbete, pedagogiskt ledarskap, utbildningsadministration, utarbetande av läromedel och populärvetenskaplig framställning. De pedagogiska insatser läraren gjort utgör tillsammans lärarens pedagogiska meriter.

Universitetslärare vid Umeå universitet bör så långt som möjligt dokumentera sina pedagogiska meriter i en pedagogisk meritportfölj enligt Riktlinjer för dokumentation av pedagogiska meriter (Dnr 500-2242-05). De pedagogiska meriterna bildar underlag för bedömningen av lärarens pedagogiska skicklighet. Den pedagogiska skickligheten bedöms utifrån vad läraren gjort, på vilket sätt uppgifterna genomförts och med vilket resultat. Vid bedömningen av skickligheten är både kvantitativa och kvalitativa aspekter viktiga.

I SOU 1992:1 (Frihet, ansvar, kompetens) beskrivs pedagogisk skicklighet som breda, gedigna och aktuella kunskaper i det egna undervisningsämnet, förmåga att strukturera och organisera kunskapsmassan i kurser och i den egna undervisningen, att förmedla engagemang och intresse för ämnet samt att aktivera studenterna till egen inläring, förmåga till kommunikation med studenterna samt helhetssyn och förnyelse.

Vid UmU ska den pedagogiska skickligheten bedömas utifrån de kriterier som anges i SOU 1992:1 samt följande tre perspektiv: lärarens arbete med *studenter*, den *egna pedagogiska utvecklingen* och bidrag till *verksamhetens pedagogiska utveckling*. Meritportföljer med annan struktur än den ovan föreslagna kommer att bedömas utifrån samma kriterier.

Lärarens arbete med *studenter* avser arbete med och reflektioner kring undervisningssituationen, speciellt i relation till studenternas lärande. Lärarens pedagogiska grundsyn och utvecklingsarbete (kopplat till läromedel eller kurser) samt andras värderingar av lärarens undervisningsinsatser, belyser detta.

Den *egna pedagogiska utvecklingen* avser arbete med och engagemang i den personliga pedagogiska utvecklingen. Lärarens reflektioner kring vad t ex pedagogisk utbildning, pedagogiskt utvecklingsarbete, undervisningsverksamhet eller forskning om utbildning betytt för den egna utvecklingen, tillsammans med relevant dokumentation, är värdefulla indikatorer.

Lärarens delaktighet i *verksamhetens pedagogiska utveckling* avser medverkan i och engagemang för institutionens och universitetets pedagogiska utvecklingsarbete (ex. utbildning och administration av utbildningar), men även för pedagogisk samverkan och utbyte nationellt och internationellt.

RIKTLINJER FÖR DOKUMENTATION AV PEDAGOGISKA MERITER

Pedagogisk meritportfölj

Med pedagogisk meritportfölj avses en systematisk sammanställning av pedagogiska meriter för befordran, rekrytering och karriärplanering. Dessa riktlinjer är ett led i att stödja och öka meritvärdet av pedagogiskt arbete och därmed skapa incitament för en förbättrad kvalitet i grund- och forskarutbildningen. Dessa riktlinjer kan användas av alla som vill dokumentera sina pedagogiska meriter.

Syfte

Syftet med pedagogisk meritportfölj är att ge underlag för bedömning av pedagogisk skicklighet. Detta är viktigt, inte minst mot bakgrund av högskoleförordningen (4 kap, 5 §), vilken pekar på att "lika stor omsorg skall ägnas prövningen av den pedagogiska skickligheten som prövningen av den vetenskapliga skickligheten." Enligt det pedagogiska handlingsprogrammet för Umeå universitet (fastställt 2002) har universitetspedagogisk kompetens, engagemang och skicklighet ett uttalat meritvärde för befattningar där pedagogisk verksamhet ingår. För att en bedömning ska vara möjlig krävs dokumentation av meriterna. Riktlinjerna ska så långt som möjligt användas för dokumentation av pedagogiska meriter.

Innehåll

En pedagogisk meritportfölj ska omfatta en egenreflektion samt redovisning av undervisningsverksamhet, pedagogisk utbildning och fortbildning, pedagogiskt utvecklingsarbete, utbildningsplanering och utbildningsadministration, värdering av undervisningsinsatser, forskning om utbildning och övriga pedagogiska meriter.

Samla kontinuerligt alla pedagogiska meriter, olika meriter kan användas vid olika tillfällen. Varje gång en meritportfölj ska sammanställas till ett konkret syfte görs ett urval av de meriter som är mest relevanta för just det tillfället.

Egenreflektion

Här beskrivs pedagogisk grundsyn och pedagogisk gärning, dvs de utgångspunkter, mål och ramar som påverkar lärarens arbete. Vilka strategier och metoder används i den pedagogiska verksamheten? Vilken är synen på kunskap, lärande och relationen lärare – student? Hur har läraren utvecklats pedagogiskt? Beskriv om, och i så fall på vilket sätt, aspekter såsom jämställdhet, genus, likabehandling har beaktats i den egna undervisningen. Beskrivningen får inte överstiga 4 sidor och ska innefatta framtidsvisioner och en avsiktsförklaring avseende det pedagogiska arbetet.

Som underlag för egenreflektionen kan ett urval av de pedagogiska erfarenheterna göras. Exempelvis kursutveckling med konkreta exempel som kommenteras: kursplan, schema, kursanvisningar, genomförande, examination samt resultat och uppföljning av kursutvärdering. Ta även upp exempel på sådant som inte gick så bra, tex mindre lyckade erfarenheter och hur dessa tagits tillvara.

Undervisningsverksamhet

Här redovisas erfarenheter av undervisning inom:

Grundutbildning

- Omfattning, tidsperiod och nivå
- Erfarenhet av planering, genomförande, examination och utvärdering
- Erfarenhet av olika undervisningsformer (föreläsningar, seminarier, demonstrationer, laborationer, klinisk undervisning, fält- eller gruppundervisning, handledning vid examensarbeten, C-, D-arbeten etc)
- Erfarenhet av olika studentgrupper (svenska/internationella, homogena/heterogena, stora/små)

Forskarutbildning

- Erfarenhet av planering, genomförande, examination och utvärdering av forskarutbildningskurser
- Handledning av doktorander (grad av ansvar och disputationstidpunkt)

Undervisningserfarenheter från andra lärandemiljöer än universitet, eller på andra språk än svenska, bör också redovisas här.

Exempel på dokumentation: schema, kursanvisningar, examinationer, utvärderingar, intyg från berörd institution (prefekt eller studierektor) och från andra arbetsplatser.

Pedagogisk utbildning och fortbildning

Här redovisas formell pedagogisk utbildning, samt deltagande i studieresor eller konferenser med pedagogiskt syfte. Till exempel:

- Kurser och seminarier i universitetspedagogik
- Lärarutbildning för allmänna skolväsendet
- Akademisk utbildning i pedagogik
- Andra kurser och seminarier med pedagogiskt innehåll
- Studieresor, pedagogiska konferenser

Exempel på dokumentation: kursintyg, betyg, utbildningsbevis samt rapporter som framställts i samband med pedagogisk utbildning.

Pedagogiskt utvecklingsarbete

Här redovisas utveckling och förnyelse av läromedel eller kurser, samt deltagande i utvecklingsprojekt med pedagogiskt syfte. Till exempel:

- Läromedel (böcker, kompendier, självstudiematerial, film, video- och ljudproduktion m m.)
- Kurs- och programutveckling
- Försöksverksamhet och utvecklingsprojekt
- Nationell och internationell pedagogisk samverkan

Exempel på dokumentation: egna framtagna läromedel bifogas, projektplaner, konferensabstracts, kursplaner, ansökningar (enbart titel) om ekonomiska kursutvecklingsmedel och anslagsbeslut, intyg och yttranden.

Utbildningsplanering och utbildningsadministration

Här redovisas utveckling och administration av utbildningar (både enskilt och i samverkan med andra). Till exempel:

- Uppdrag som studierektor eller motsvarande, ledningsgruppsverksamhet, studievägledare, kursansvarig och liknande (omfattning, tidpunkt och arbetsuppgifter bör specificeras)
- Introduktion av nya lärare
- Utvärderingar och utredningar (programutvärderingar, genomströmningsstudier)
- Nämnd- och annat kommittéarbete (arbetsuppgifter, omfattning etc).

Exempel på dokumentation: intyg, förordnanden, utredningar, rapporter, skrivelser.

Värdering av undervisningsinsatser

Här redovisas exempel på hur de studerande, eller andra, uppfattat insatserna:

- Utvärderingsresultat från studerande, kollegor eller andra
- Pedagogiska utmärkelser, pris, belöningar, stipendier (inkl. motivering)
- Utlåtande från prefekt eller studierektor

Exempel på dokumentation: sammanställning av kursutvärderingar, priser, utlåtanden och tjänstgöringsbetyg från prefekt eller studierektor.

Forskning om utbildning

Här dokumenteras forskning om utbildning, som ej redovisats som vetenskapliga meriter, samt erhållna projektmedel (ange typ av arbete, omfattning och grad av självständighet)

Exempel på dokumentation: forskningsrapporter, artiklar publicerade i vetenskapliga tidskrifter, anslagsbeslut och omdömen från referenspersoner.

Övriga pedagogiska meriter

Här kan redovisas exempelvis konsultverksamhet, kontakter och samarbete med studerandeorganisationer eller aktivt deltagande i den pedagogiska debatten.